

PUNTS DE SUSCRIPCIO.

LLIBRERIA ESPANYOLA

DE

I. LOPEZ, EDITOR.

Carrer Ample, 26,

y Rambla del Mitj, 20.

BARCELONA.

Lo Noy de la Mare se deixarà véurer
cada semmana.

PREU DE SUSCRIPCIO.

BARCELONA, PORTAT A CASA.

Trimestre. 6 ralets.

FORA DE BARCELONA, FRANCH DE PORT.

Trimestre. 6 ralets.

Un número suelto, 4 cuartos.

ADMINISTRACIÓ Y REDACCIÓ,

Carrer Ample, 26, llibreria.

LO NOY DE LA MARE.

UN VIU.

Aixins va 'l món: la semmana passada varem parlar de morts, y aquesta parlem de vius. Per tots n' hi ha de haver.

Avuy volem donar á la paraula *viu* una acepció especial. Segons volem dir, no tots los morts han sigut *vius*, porque molts han sigut *tontos*. Qui ho entent, qui no ho entent.

Hi han coses molt estranyes; aixins com hem dit que no tots los morts han sigut vius, ab lo peix succeheix que may es *mort*. Si es pescat del dia, es *viu*; si es pescat de temps, es *passat*. De manera que, enrahonant propiament, no 's pót dir que ningú hagia menjat may *peix mort*. Y lo que encara es mes estrany en lo peix, es que *passat*, fa lo mateix que quan corra pel mar. Pel mar pica y *passat* també pica.

Pero deixem lo peix pels divéndres de Quarisma y enrahonem de 'n Quimet, que es un jove molt *viu*, salvo parer contrari.

Segons lo seu avi, que era molt amich meu, y que al cel seguia, 'n Quimet era una escepció dels homens, era una planta exótica.

Dich *era*, porque 'm refereixo á la opinió del seu avi. Y aquet deya aixó del seu nèt, porque 'n Quimet quan era petit repetia lo que sentia dir, com fan totes las criaturas que comensan á parlar, y tot eran gracies pel seu avi, que cada punt esclamava: aquesta criatura no viurá, es massa viva. Si fos veritat tot lo que diuhen los avis y 'ls pares, en lo món no

hi hauria ningú, porque lo carinyo 'ls hi fa véurer las criaturas massa vivas y que de consegüent no poden viurer. No sè de hont s' han tret aquesta *apoplegia moral*.

Com 'n Quimet va arribar á ser gran (de edat), per so deya 'l seu avi que era una escepció dels homens, una planta exótica.

Y 'l vellet tenia rahó en part, porque 'l noy era tant mimat dels seus pares, que li deixavan fer lo que volia; quan li passava pel cap anava á estudi, y quan no li venia de gust, que era lo mes general, no hi anava, y de aquí que va ser una escepció dels homens y una planta exótica, com si diguessim un plátano que ni serviria per la Rambla.

Quan tenia nou ó deu anys, lo seu avi pagava á n' ell y 'ls xicots del carrer las peras per fer la sortija, y com que pels xicots qui las pagava era 'n Quimet, n' hi deixavan agafar una ó dugas mes que ells, y l'avi esclamava:

—¡Ca, si en vivesa se 'ls menja á tots!

Y 'ls altres se menjavan las peras.

Lo seu avi va morir y 'l deixá hereu. L' herencia era crescuteta: una casa al carrer de 'n Mónach, una torre á Sarriá y uns camps prop del passeig de Gracia. Aixó, apart de alguns mils duros en metàlich, que al moment los empleyá en accions de una societat que al poch temps se quedá sense acció.

Aixó, segons ell deya, no va ser res, porque qui no s' arrisca, no pisca, y 'n Quimet se va arriscar y 'l varen piscar.

De la casa del carrer de 'n Mónach no 'n dia tréurer la meytat dels lloguers, y cansat

de haver hagut de sostenir tres deshaucis, va nombrar un procurador que, com á bo, procurava mes per ell que pel amo. Ell ja ho veya lo que 'l procurador li explicava; ab l' Ensanxe los pisos varen baixar de preu, la casa anava á quedar tota ab papers en tots los balcones, y va accedir á que 'l procurador fes rebaixa á tots los estadants. Lo procurador va arreglar la rebaixa com millor li va convenir, porque l' amo era molt *viu*, y cansat de no cobrar lloguers, no 's volia ficar en res.

La torre de Sarriá la guardava pel seu recreo, y hi tenia masovers que, entre altrases, se li cuydavan d' un galliner molt gran que hi havia fet, pero á la *cuenta* las gallinas no hi anavan gayre bè, segons lo parer del masover, porque apenas feyan ous; y 'n Quimet, que tenia un deliri per ous del dia, tot era cambiar gallinas y galls, pero ¡ca! ni per aquestas, los *ayres* no debian probar á la viram. Pero com ell era tant *viu*, pensava: mes valen pochi ous que cap, y conservava 'l galliner. Lo masover deya, que á n' ell no li feya res cuydar las gallinas, y que ab aixó ja las podia guardar. ¡Pobre home!

Va arribar la fuga d' edificar en l' Ensanxe, y 'ls terrenos de 'n Quimet se varen posar á un preu exorbitant.

—¿Que no ven? li preguntava un amich de café.

—¡Ca, home, ca! contestava; si 'ls terrenos encara no valen la meytat de lo que valdrán.

Va passar aquella fuga d' edificar y los terrenos baixaren com un termómetro que 's fica dintre un gelat.

Quan 'n Quimet va adonarse de la baixa, va dir:

—¿Ah, sí? donchs ara no vull véndrer; vinga un arquitecto, y á edificar.

Y ha fet una casa com un palacio, que may la té tota llogada, y aixó que 'ls pisos semblan comprats al Encant, de tant baratos.

Va venir lo cólera y 'n Quimet va tenir á bè fugir del mal; agafa 'l bagul, pren lo carril y cap á la montanya.

Quan va tornar, que va ser un mes després d' haverse cantat lo *Te-Deum*, va trovar que 'l procurador havia tingut de fer franchs als estadants d' un mes y mitj. Ell ho va donar per ben fet, y 'l procurador per ben cobrat.

Ahí per ahí vaig véurer á n' en Quimet que se 'n anava á la *plassa* acompanyat d' un corredor, que li aconsellava que jugués á la *bolsa*, pintantli una jugada segura.

Y ho farà, porque en Quimet es molt viu.

¡Lo sèn avi ja ho deya!

L' ONCLE.

LO CUNILLER Y 'L PERDIGUER.

FÁBULA.

Dos gossos molt bons, molt vius,
Tremendos com Lucifer,
Per cunills un cuniller,
Y un perdiguer per perdius,
Eran d' un bon cassador
Dugas joyas estimadas;
Per altres mil, envejadas,
Bestias de tant gran valor.

Cada gos, de sí content,
Un dia, surtint á cassa,
Reyalsant tots dos sa rassa,
Deyan entre ells lo següent:
—«¡Tu ray, lo perdiguer diu,
Que no mes tès de cridar!
Lo mérit está en parar,
Com jo paro, una perdiu.

Lo cridar... ¡ves quína gracia!
Ab lo meu pas no s' esquivá
La perdiu mes vella y viva.
¡D' aixó se 'n diu diplomacia!
—¡Qué es lo que vèns á reuréurer!
Contesta lo cuniller.

¡Derrera 'l cunill llauger,
Es com jo 't voldria véurer!

Parar no mes... ¡quina gracia!
Véurer cunills, avisarlos,
Y devant l' amo portarlos.
¡D' aixó se 'n diu diplomacia!
—¡Si aixó es molt fácil de fer!
Lo perdiguer li contesta.
—¡Si fer lo teu, es fer festa!
Li contesta 'l cuniller.

—¡Au, maco, du una perdiu!
—¡Au, maco, porta un cunill!
—¡Que no 'l duré! ¡quín perill!
—¡Que no la porto! ¡fugiú!
Y acabat de dir aixó,
Per cunills va 'l perdiguer,
Per perdius lo cuniller,

Cada qual pel sèn cantó.

Lo perdiguer, al trobar
Un cunill, quiet lo parava;
Lo cunill se 'n adonava,
Y 'l gos, lo veyá escapar.

Lo cuniller, quan sentia
De una perdiu, prop l' olor,
Lladrava que era un primor
Y la perdiu li fugia.

Y tots dos, al cap d' una hora
Se troban; amohinats,
Sense cassa, y de cansats
Ab mitj pam de llengua fora.

Passat un xich lo desfici,
L' un al altre 's van mirar
Y á la una van esclamar:
¡Cada qual, al sèn ofici!

LO MESTRE.

UN PENSAMENT.

Hem tingut ocasió de examinar los modelos de las cinch estátuas de gran tamanyo que han de adornar la entrada de la nova Universitat, edifici que, si bè no está exempt de defectes, honrará á la generació que lo haurá fabricat. Los germans Vallmitjana se han lluit en la execució.

Los personatjes que ditas estátuas representan son los següents:

DON AFONSO, EL SABIO: que ocupá lo trono de Castella desde 1232 fins á 1284. Lo *Fuero real* y las Partidas, las Taulas Alfonsinas, lo Llibre del tresor, las *Cántigas* y *Querellas*, obras totas escritas de sa ma, ó degudas á sa iniciativa y protecció, fan que sia considerat com á gran legislador, astrónomo, poeta y fillosop.

AVERROES (Ibn-Roschd), natural de Córdoba, que visqué en la segona meytat del sigle XII, fòu conegut per sos Comentaris á las doctrinas aristotélicas com á fillosop, y com á metje per sos altres Comentaris á los Cánons de Medicina publicats per *Avicena*.

SAN ILDEFONSO: arcabisbe de Toledo, nascut en lo any 607 y mort en lo de 669, brillá per sa ciencia estensa y profunda, que deixá escrita en sas obras religiosas y fillosóficas, tals, com: De la virginitat de la Mare de Dèu, las Cartas, las Anotacions al batisme, De los escriptors eclesiástichs, y altres.

RAMON LLULL: mallorquí, que visqué desde 1235 hasta 1315, fòu home de universal ciencia y de activitat estremada, esgrigué, predicá, disputá, fèu llarchs viatjes y tractá ma á ma ab los Reys y ab los Pontífices. Deixá escrits 486 tractats sobre dret, fillosofia, matemáticas, química y tots los rams de lo saber humá. Sa obra mes notable es la *máquina de pensar*, que batejá ab lo nom de *Ars magna*.

LLUIS VIVES: nascut en Valencia en 1492, va viurer fins á 1540. Fòu catedràtich en la Universitat de Oxfort y mestre de la dona y filla d' Enrich VIII. Es per tothom reputat com á molt sabi y deixá escrits varios tractats de dialéctica, literatura, fillosofia, crítica, etc.

Nos plau que sian homens tan grans los que obrin la porta del temple de la ciencia; pero nos permetrem una pregunta al que ha dirigit la elecció de tals personatjes. ¿Acás no falta entre ells un catalá? ¿No era obligació posar-nhi un al menos que hagués nascut en nostra terra? ¿La patria de Ramon Berenguer lo Vell, de Capmany, de Sala, de Fontanella, de Balmes y tants altres, ha de recórrer als forasters pera adornar sos monuments? Precís será esclamar ab Larra, que de los nostres passats sols nos queda la pòls que trepitjem indifferents!

L' AVI.

CANSONETAS.

En tot tenim de semblarnos;
Fins anant al teatro, noya;
Tu, als sillons prop de l' *orquestra*,
Jo, als assientos sota l' *orga*.

Tu m' estimas fins al cel
Y jo t' estimo altre tant;
Nostre amor, morena meva,
Es música *celestial*.

Sempre vas seguint la moda:
Ta hermós cabell, cargolat;
Lo gorro, tant petitet...
¡Ets molt llaugera de cap!

Passejant ab tu, morena,
Hem arribat fins á Gracia,
Y 'm despedeixo ab dolor
Perque 'ls ulls de poll me matan.
Lo cusí.

EL MUNDO RIENDO.

Ara que s'estánt repartint las últimas entregas d'aquesta obra humorística publicada per en Lopez, habent tingut una general aceptació, hem agafat un grapat de las *dos centas* vinyetas que la il·lustran y traduint los xiscarrillos que las acompanyan, las hem donadas com á mostra en aquest número.

Com que l'obra ha sigut col·leccionada per DON ROBERT ROBERT, lliterat que té un nom que val per *dos*, y l'il·lustració ha anat á càrrech del nostre caricaturista, mes conegut per las sevas obras que 'n Xarau, y la part material es excel·lent, se deixa compèndrer que per *quaranta cinch* ralets que costa n' hi ha per passar los vespres dels dos mesos mes frets de l' ivern, al costat del braser ó de la senyora, ó de las criaturas, partintse y *multiplicantse* de riurer, que ja no s'ho val.

Lo que diu l'editor: ¿quí es que per *quaranta cinch* rals no vol riurer de debó tant temps seguit? Ja que á tothom li agrada pòguer gastar, comprin «El Mundo riendo» y gastarán bon humor una pila de dias.

MOSTRA DE LAS VINYETAS DE «EL MUNDO RIENDO» (per T. Padró.)

— ¿Estás al meu costat y badallas?
— ¡Qué vols! Lo marit y la muller no forman mes que un sol, y jo quan estich sol, m' aburreixo.

— He fet un gran negoci. He deixat per un any cent duros al cinquanta per cent, cobrantme avans los interessos, de modo que sols li he tingut que donar cinquanta duros.
— ¡Ah tonto! ¿Per qué no 'ls deixavas per dos anys, y aixís no haurias tingut que donarli res?

— Pero, home: ¿cóm dintre ho fa vosté ab tant fret y tant poca roba?
— ¿Cóm ho haig de fer? ¡pelantme de fret!

Quan una dona vol que un home la segueixi, lo primer que fa, es fingir que fuig.

— ¿Sabs, Marieta, que has mirat ab molta atenció á n' aquell que acava de passar?
— ¿Aquell ros? bah. No 't dongui celos. Jo no mes t' estimo á tu... y ademés: ell no t'è un quarto.

— ¿Qué 't sembla, Batista, de la roba del meu vestit?
— Molt bona, pero molt mal empleyada.
— Aixó diu de mi tothom.

Hem vist alguna coseta del «Teatro selecto» que va á publicar l'editor don Salvador Manero, que es com que diguessim la col·lecció de las produccions mes *cayas* dels teatros nacional y estranjer, antich y modern.

La obra portará vinyetas representant algunes escenas, y ademés adornarán lo llibre varios retratos dels mes celebrats autors.

Lo col·lector es don F. Orellana y 'l dibujant en T. Padró, que tots dos saben quants sets fan quinze.

Un monument lliterari aixís, que resultarà baratet, de segur ferá rébrer empentas per suscriureshi.

* * *

La semana entrant nos ocuparem de «Un embolich de cordas» comedia en dos actes del senyor Arnau, que se estrená en lo *Teatro catalá* l'últim dijous.

Per avuy sols direm que va agradar molt y que l'autor se veigé obligat á surtir á la escena al final de la producció, accedint á la unánime petició del numerós y lluit públich que omplia l'Odeon.

Los actors foren molt aplaudits, obligantlos també á surtir en diferents escenas y al final de cada acte.

«Un embolich de cordas» donará honra als actors, moma á la empresa y de tot al senyor Arnau. Lo Noy no pot menos de felicitarlos y desitjarlos bon profit á tots.

* * *

—¿Sap que al Principal ensenjan «La Conquista de Madrid?»

—Sí: ja vaig véurer 'ls cartells que pintavan tres decoracions novas.

—¿Vol dir que no las pintarán *vellas*?

* * *

—¿Ahont va tant depressa, senyor Pol?

—No 'm destorbja; al galliner.

—¿Y aixó, que t'è gallinas?

—No, home; vaig al quint pis del Liceo, porque es mes barato.

—¿Ah, ja! es cuestió de *galls*.

* * *

—¿Qué li sembla la novela que jo he escrit, senyor Joan? preguntava un autor dolent.

—Pst... pst... contestá l'altre, tocant la esquena del autor.

—Digui francament lo que li sembla, y no vingui ara á tocar l'ase.

* * *

—Papa: ¿que es catalá 'l valenciá y 'l mallorquí?

—No, ximplet: ¿per qué ho preguntas?

—Perque veig que en lo *Calendari Catalá* hi ha valenciá y mallorquí.

—Bè, es que, si ho miras ab perfecció, també hi trobarás alemany ó rus.

EPÍGRAMAS.

—¡Món enemich capital!
No 'l puch véurer sens desfici...

¡Fins lo pa 'm treu de la boca!

—¿Y qui és?

—Un del meu ofici.

—¡A la Central ha estudiat,
Y diu tanta bestiesa!

—¡Oh! no es la Universitat.

—¿Donchs qué?

—La Barcelonesa.

Segons hem vist anunciat en lo *diari*, en Madrid, carrer de la Montera, s'ha obert una *Fonda Catalana*. La salutem com á cosa de la terra; y 'l dia que anem per allà li prometem ferli guisar sanch y fetje ab seva de porch.

* * *

Un rector preguntava á un seu feligrés molt pobre:

—¿Que ja teniu butlla?

—Senyor rector, contestá 'l pobre, no la tinch de menester per res, porque no tenint ab qué comprarla, no menjaré ous, encara que per menjarlos tingués llicencia.

* * *

—Senyor mestre, deya un noy de fora al seu mestre, aquest home que ve ab mí, fa curas molt bonas.

—Passi demá per casa, contestá 'l mestre, á véurer si 'm donará un remey pels ulls de poll.

—Bueno, digué l'home; primer tinch d'anar á sangrar un burro y després passaré per casa seva.

* * *

Un va anar á jugar y va pérdrer cinquanta dobles de cinch duros, que no mes tenian quatre duros d'or, y després d'haberlas perdudas surti de la casa dient á un seu company en veu baixa:

—Jo he ben trompat al banquer; las meas dobles no valen mes que vuytanta rals cada una.

Y reya tot content.

* * *

Un senyor va anar á la pescateria y va comprar un peix gros y fresch que 's bellugava, segons deya la que 'l venia.

—¿Cóm se cou? preguntá 'l senyor.

—Ab alls y julibert, contestá la pescatera.

Y ell, trayentse 'l llapis de la cartera, va escriurer en l'ungla del dit gros: *alls y julibert*.

Surti de la pescateria ab lo peix penjant y agafat per la ganya, quan velshi aquí que passa un gos, li amarra 'l peix y fuig com un llam,

—¿Ah, si? digué 'l senyor, contemplant los gos com fugia y llepantse l'ungla, tampoch te diré cóm se cou.

SÍMILS LLIBRISTAS.

¿En qué se sembla un llibre á una rosa?

—En que t'è fullas.

¿En qué se sembla un llibre á un banquer?

—En que t'è lletas.

¿En qué se sembla un llibre á una levita?

—En que t'è punts.

¿En qué se sembla un llibre á un noble?

—En que t'è títol.

¿En qué se sembla un llibre á Vich?

—En que t'è planas.

¿En qué se sembla l'acabament d'un llibre á un home ben educat?

—En que es fi.

Sol·lució á las xaradetas del número anterior.

I. Ta-ba-co. II. Tom-ba.

Sol·lució á la endevinalla.

Entre morts y ferits, cap.

Sol·lució al geroglífich.

L'home proposa y Dèu disposa.

Sol·lució al refrá il·lustrat.

Tant hi va 'l Rey, com lo Papa, com aquell que no t'è capa.

XARADETAS.

I.

La primera es un nom d'home;

Lo dos, lletra consonant.

Lo meu tot ja déus saberlo

Per poch que hagas vist ballar.

II.

Es *hu*, qui t'è urbanitat;

Es numeral la *segona*.

Faria una posta bona

Que del tot tu n'has menjat.

GEROGLÍFICH.

En lo próxim número donarem las sol·lucions.

E. R.—Ignocent Lopez.

Barcelona 1866.—Impremta de Narcís Ramirez y Companyia passatge de Escudellers. número 4.